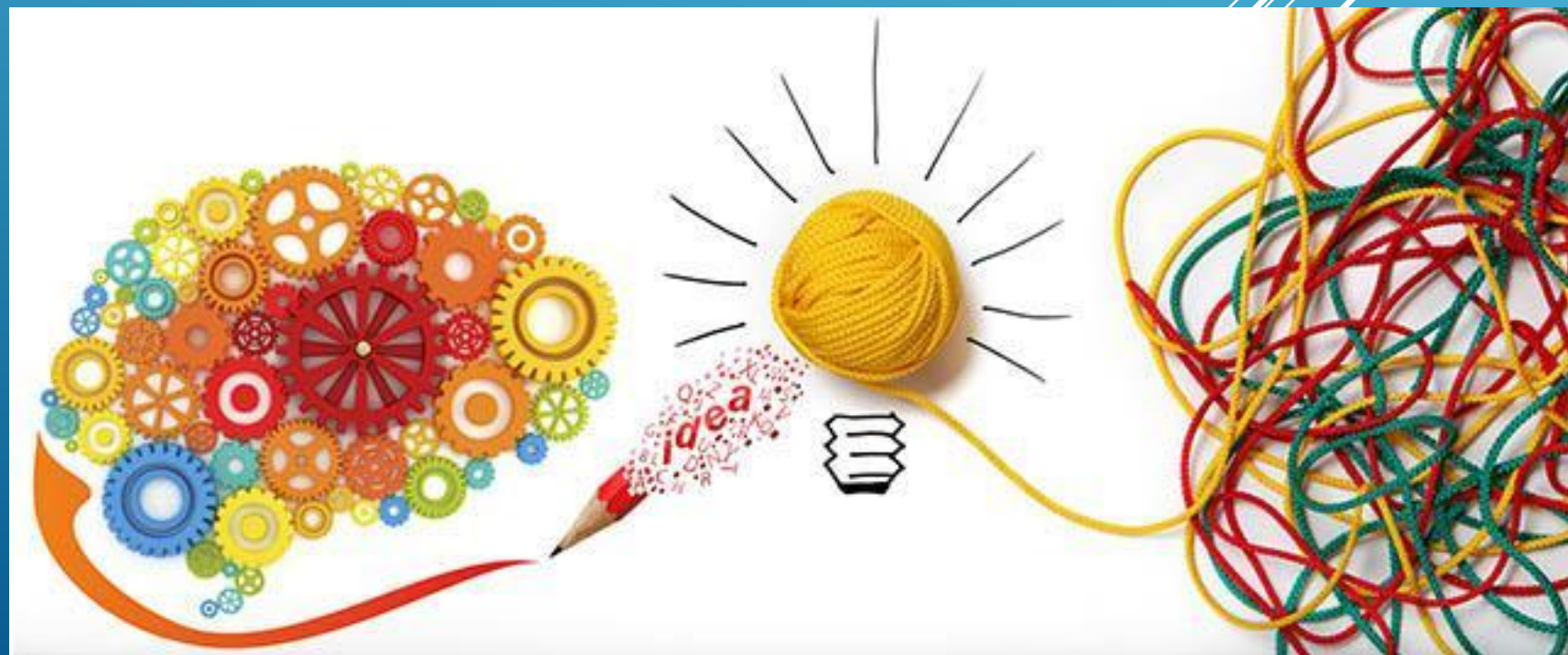
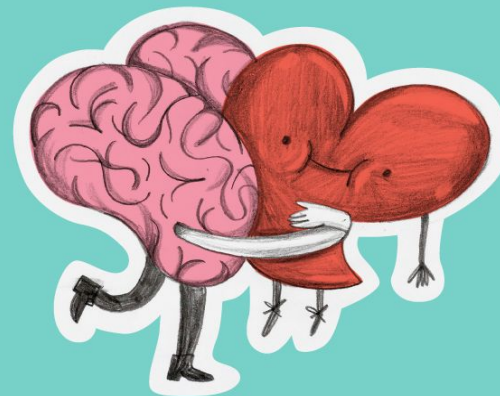

РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ, ЯК СКЛАДОВА ПРОФІЛАКТИКИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

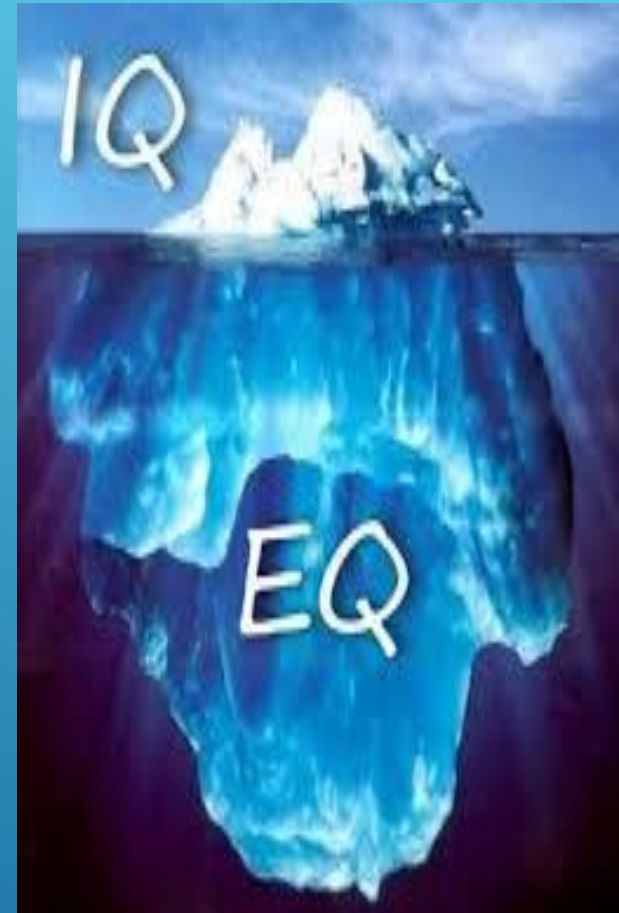
*«В останнє десятиліття наука відкрила величезне значення, яке відіграють емоції в нашому житті. Дослідники виявили, що навіть більше ніж **IQ**, Ваша емоційна освіченість та здібності детермінують Ваш успіх та щастя в будь-яких сферах життя...»*

Джон Готтман

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ

- ▶ група ментальних здібностей, що сприяють усвідомленню й розумінню власних емоцій та емоцій оточуючих
- ▶ здібність людини до усвідомлення, прийняття й регуляції емоційних станів і почуттів інших людей та самого себе

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ

ЕМОЦІЙНІСТЬ

Мені нічого не вдається!

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ

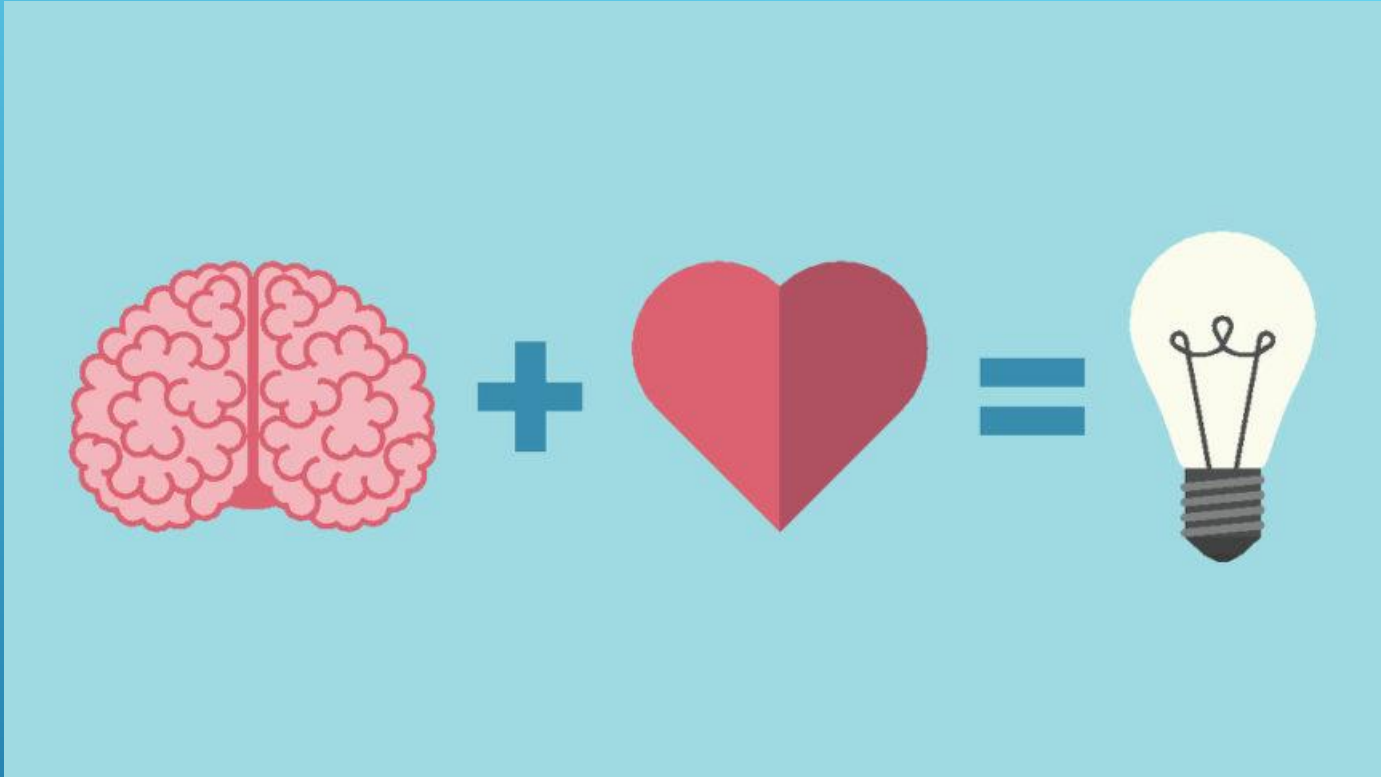
Вже краще.
Треба спробувати ще раз!

- ▶ **IQ** вказує на наші знання, навички, вміння, визначається генами та формується разом з набуттям людиною пізнавальних здібностей (пам'яті, мислення, розумових навичок), тобто десь до **16-17** років, а протягом наступного життя залишається практично незмінним. **IQ** неможливо розвивати.
- ▶ **EQ** включає в себе вміння контролювати свої емоції, використовувати інтуїцію, комунікабельність, стійкість та спокій у стресових ситуаціях, і він *розвивається все життя*.

IQ ЧИ EQ?

ОЗНАКИ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ – ЦЕ

- ❖ САМОКОНТРОЛЬ;
- ❖ САМОСВІДОМІСТЬ;
- ❖ СОЦІАЛЬНА ЧУЙНІСТЬ;
- ❖ УПРАВЛІННЯ СТОСУНКАМИ.

РІВНІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ

- ▶ **Перший** – усвідомлення своїх емоцій, уміння визначити, яку емоцію відчуваєш на цей час, з'ясувати, які базові емоції покладено в основу складної емоції.
- ▶ **Другий** – уміння керувати власними емоціями, визначати джерело і причину їх виникнення, ступінь корисності, змінювати інтенсивність емоцій, заміщати їх іншими.
- ▶ **Третій** – усвідомлення емоцій інших людей, визначення емоційних станів за вербальними і невербальними ознаками.
- ▶ **Четвертий** – управління емоціями інших людей, цілеспрямована дія на їх емоції.

АСПЕКТИ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ

ВНУТРІШНЬО-ОСОБИСТІСНИЙ

- ▶ самооцінка;
- ▶ усвідомлення власних почуттів;
- ▶ впевненість в собі;
- ▶ терпимість;
- ▶ відповідальність;
- ▶ самоконтроль;
- ▶ оптимізм;
- ▶ гнучкість.
- ▶ мотивація досягнень.

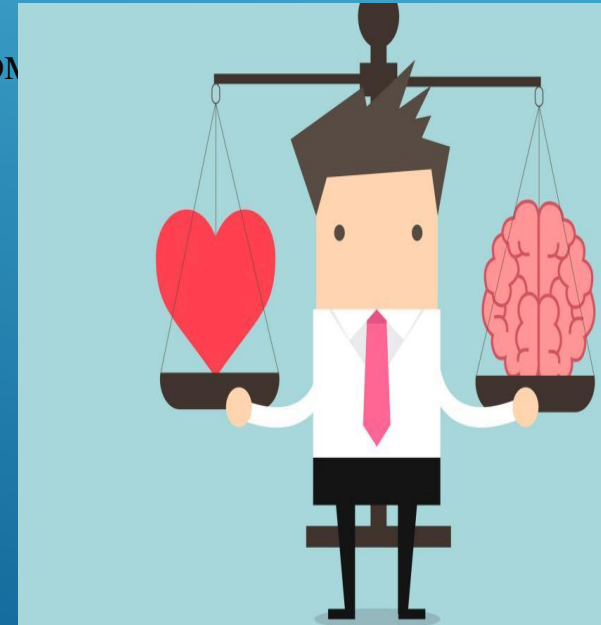
МІЖОСОБИСТІСНИЙ

- ▶ емпатія;
- ▶ толерантність;
- ▶ комунікабельність;
- ▶ відкритість;
- ▶ діалогічність;
- ▶ антиципація.

ЩО ХАРАКТЕРИЗУЄ ЛЮДЕЙ З ВИСОКИМ РІВНЕМ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ

- ▶ Вони не бояться змін, усвідомлюють, що зміни — це частина життя, і готові бути гнучкими.
- ▶ Вони легко можуть назвати свої сильні сторони та зони росту, точно знають, над чим варто працювати і що розвивати, а також яким чином це робити.
- ▶ Вони вміють проявляти емпатію, розуміти почуття інших та реагувати на них.
- ▶ Вони шукають та знаходять баланс у професійному та особистому житті.
- ▶ Вони відкриті до нового, люблять досліджувати та цікавитись новинками.

САМОЕМПАТІЯ — ЦЕ АНАЛІЗ СЕБЕ У ФОРМІ:

- ▶ **Ситуація (що відбулось?)** — наприклад, ви отримали листа, у якому вас просять переробити повністю звіт, над яким ви працювали більше **2-х** тижнів.
- ▶ **Емоції (що я відчуваю?)** — розгубленість, роздратування, злість через те, що ніхто не попередив завчасно, що можуть бути зміни доведеться витратити ще **2** тижні на цю роботу...
- ▶ **Потреби (що я хочу? що потребую?)** — потребую розуміння ситуації, підтримки від інших.
- ▶ **Дії (що я можу зробити?)** — можу попросити консультації та допомоги у колег, можу проговорити ситуацію та продумати алгоритм дій, щоб така ситуація не повторювалась у майбутньому.
- ▶ **Сумувати, злитись, радіти** — це нормально. За кожною нашою емоцією стоїть потреба, яку варто розпізнати та усвідомити, а не ігнорувати.

ЕМОЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ - ЦЕ

- ▶ сукупність знань, умінь і навичок, що дозволяють приймати адекватні рішення і діяти на основі результатів інтелектуальної обробки зовнішньої і внутрішньої емоційної інформації;
- ▶ єдність трьох аспектів:
- ▶ *«Я»-ідентичність, «Я»-характер та «Я»-розвиток.*

Володимир Сухомлинський
зазначав про необхідність єдності

емоційного й інтелектуального,

емоційного й естетичного,

емоційного й морального.

В. Сухомлинський у своїх працях зазначав, що у сприйманні навколишнього дитиною «переважає емоційний елемент, вона більше пізнає серцем, аніж розумом»

КАЛЕЙДОСКОП ЭМОЦИЙ

ГРУСТЬ

РАДОСТЬ

СТРАХ

СТЫД

ГНЕВ

СКУКА

ИНТЕРЕС

ОТВРАЩЕНИЕ

ВОСХИЩЕНИЕ

ОБИДА

УДИВЛЕНИЕ

УДОВОЛЬСТВИЕ

Подбери для каждой ликтограммы фотографию с соответствующей эмоцией

Что выископел
твое лицо, когда ты

_____?

Каждому человеку свойственны разные эмоции. Они помогают нам лучше понимать себя и других, а также принимать правильные решения. Подбери для каждой ликтограммы фотографию с соответствующей эмоцией.

1. Радость. Когда человек испытывает радость, его лицо становится более открытым, глаза широко открыты, а губы растягиваются в улыбку.

2. Грусть. Когда человек испытывает грусть, его лицо становится более закрытым, глаза опущены, а губы downturned.

3. Страх. Когда человек испытывает страх, его лицо становится более напряженным, глаза широко открыты, а губы downturned.

4. Злость. Когда человек испытывает злость, его лицо становится более напряженным, глаза широко открыты, а губы downturned.

5. Интерес. Когда человек испытывает интерес, его лицо становится более открытым, глаза широко открыты, а губы downturned.

6. Удовольствие. Когда человек испытывает удовольствие, его лицо становится более открытым, глаза широко открыты, а губы downturned.

7. Отвращение. Когда человек испытывает отвращение, его лицо становится более напряженным, глаза широко открыты, а губы downturned.

8. Стыд. Когда человек испытывает стыд, его лицо становится более напряженным, глаза широко открыты, а губы downturned.

9. Скука. Когда человек испытывает скуку, его лицо становится более напряженным, глаза широко открыты, а губы downturned.

Министерство образования и науки Российской Федерации
Федеральное государственное бюджетное учреждение
«Центр развития образования»

ПЕРЕРОБІТЬ «ТИ-ВИСЛОВЛЕННЯ» В «Я-ВИСЛОВЛЕННЯ»

- ▶ Ти завжди мене перериваєш.
- ▶ Ти завжди спізнюєшся.
- ▶ Ти постійно залишаєш безлад на моєму столі.
- ▶ Ти завжди на мене кричиш.
- ▶ Ти завжди повідомляєш про зміни в останню хвилину.
- ▶ Ти ніколи не виконуєш свої обов'язки, я мушу все робити замість тебе.

ЗЛА

СОБАКА

МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ

► Казкотерапія

У казках в алегоричній формі порушуються важливі для дитячого світосприйняття питання. Протиставляється добро і зло, благородство і підлість, працьовитість і лінь. Слухаючи казки, дитина вчиться пізнавати світ і формувати свої цінності. Під час оповідання не забувайте про інтонацію та емоційну подачу. Розбір та обговорення казки з дитиною - обов'язкові.

МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ

▶ Заняття спортом

І командні, і індивідуальні види спорту покращують емоційний стан дитини. Фізичний розвиток безпосередньо пов'язано з розвитком мовних, розумових та інших функцій мозку, всіх процесів в організмі.

МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ

► Гра

Гра - ключ до розвитку **EQ**. Ігри є доступним і цікавим способом вираження будь-яких емоцій і вражень. Це може бути рольова гра з ляльками, моделювання ситуацій. Ігри допомагають виявляти різні почуття, показувати на прикладі персонажів різні емоції і пояснити їх наміри і вчинки.

МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ

► Театр

Різні постановки, вистави та ляльковий театр допомагають засвоювати соціально-побутові навички, вчать взаємодії.

МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ

► Слухати музику

Для розуміння музики і почуттів, які вона передає, не потрібно знати мови або бачити рухів музиканта. Тому для дитини це простий і дієвий спосіб познайомитися зі світом емоцій.

МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ

- ▶ Розвивати всі п'ять сенсорних відчуттів

Показати дитині все різноманіття світу відчуттів і емоцій. Важко на словах пояснити дитині, що таке щастя, але можна спробувати його на смак, почути, як воно звучить або пахне. Шматочок шоколаду, гілочка хвої, м'яке пір'ячко, дзвін дзвіночка – все це вплине на емоції і асоціації дитини.

МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ

► Висловлюйте підтримку

Підтримуйте дітей, проявляючи емоції, за допомогою:

- окремих слів («цікаво», «акуратно», «прекрасно», «корисно», «продовжуй»);
- висловлювань («Пишаюся тобою», «Мені сподобалося, як ти це зробив», «Рада, що ти мені допоміг», «У тебе все прекрасно виходить», «Хвилююся за тебе»
- дотиків (потріпати по плечу, дати «п'ять», обійняти дитину);
- спільних дій, фізичної співучасті (сидіти, стояти поруч з дитиною, грати з нею, слухати її);
- виразу обличчя (посмішка, кивок); спільних ігор та розваг .

МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ДІТЕЙ

► Соціалізація

Найкраща школа емоцій - це колектив. Контактуючи з іншими дітьми, дитина в будь-якому випадку буде намагатися визначати настрій однолітків, їх ставлення до неї, розпізнавати емоції в різних ситуаціях. У середовищі дитячого саду або колективного навчання діти найкраще розвивають свій емоційний інтелект.

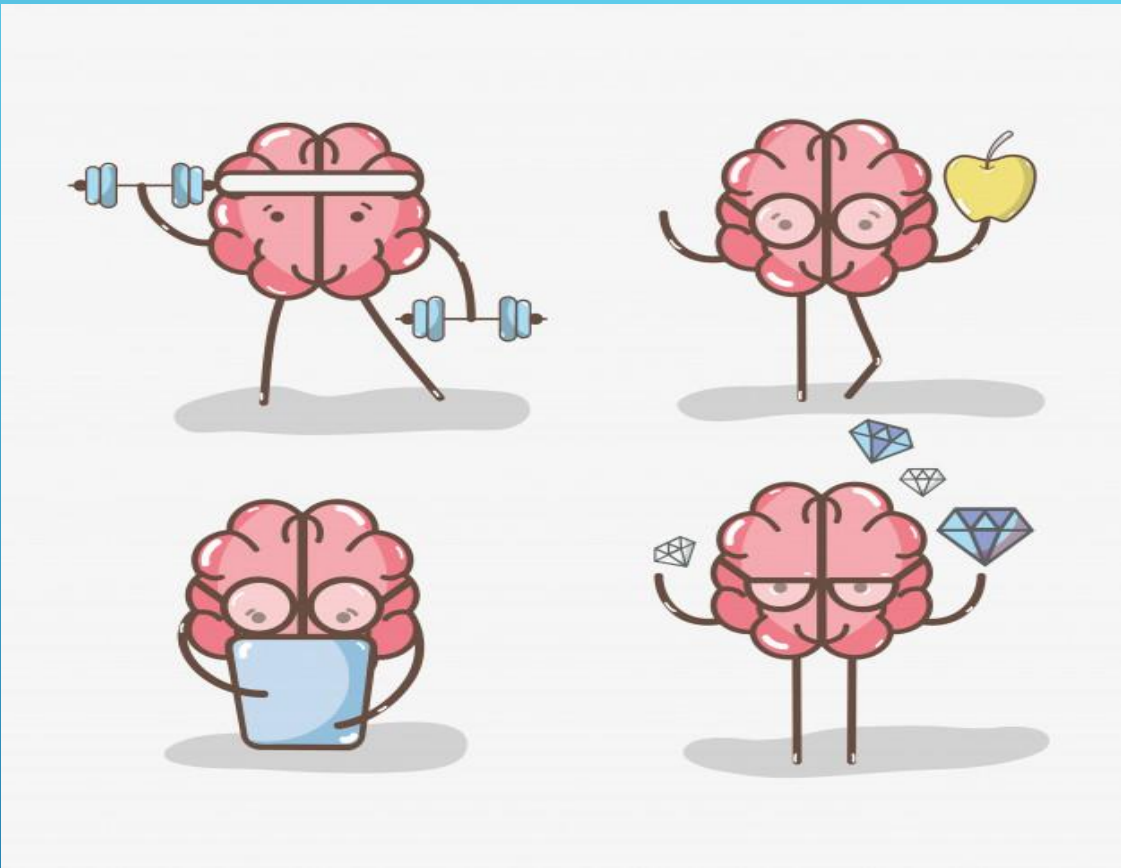

**“ДУМКАМИ НАВИВОРИТ”
ФІЛЬМ СПОВНЕНИЙ
ЕМОЦІЙ**

ВИСНОВОК

- ▶ **емоційний інтелект** є інтелектуальною, хоча і специфічною здатністю, спрямованою на розуміння і керування емоційними проявами. Умови формування емоційного інтелекту багато в чому обумовлені як індивідуально-особистісними, так і умовами середовища людини;
- ▶ **емоційний інтелект** є головною складовою у досягненні успішної самореалізації. **EQ** – необхідний чинник активізації розумової вправності.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!